

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת תולדות תשע"ב

ויעתר יצחק לנוכח אשתו כי עקרה היא וגו' (כ"ה - כ"א)

לפי הסדר היה צריך לאמר מקודם שהיתה עקרה ורק אח"כ להעתיך עליה, וי"ל, שחז"ל אמרו שאבותינו היו עקרים משום שהקב"ה מתאוה לתפילתם של צדיקים, נמצא שכל עיקר העקריות של רבקה היתה משום העתירה שיצחק יעתיך עליה, ולכן הקדים הכתוב "ויעתר".

(נועם מגדים)

ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר א"כ למה זה אנכי" וגו' (כ"ה - כ"ב)

"ויתרוצצו הבנים" ר'ו' על מלחמת היצר טוב והיצר הרע אשר כל אחד רוצה להכניע את השני, והעצה לזה היא, "למה" ר'ו' לענוה ע"ד ונחנו מה, והענווה הוא ב"זה", היינו בענייני עוה"ז, אבל "אנוכי" ר'ו' לעצמיות וגאוה, זה רק כאשר "ותלך לדרוש את ה'", בענייני עבודת השי"ת צריך שיהיה ויגבה לבו בדרכי ה'.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו (כ"ה - כ"ח)

פעם אחת סיפר הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זיע"א לחסידיו: למורי ורבי הצדיק רבי חיים מטרערנוביץ זיע"א בעל "באר מים חיים", היה בן שלא הלך בדרך הישר וציער מאד את אביו, למרות זאת לא הרחיק רבי חיים את בנו מעליו ואף קרבו מאד, דאג לכל מחסורו וקיווה שיחזור למוטב. ופעמים רבות שמעתי את רבי חיים כשהוא נושא את ידיו הטהורות לשמים ואומר: רבונו של עולם, יהי רצון שאף אתה תנהג בבניך במידת הרחמים כשם שאני הקטן נוהג בבני זה, גם לי בן שסר מדרך הישר, אף אתה אל תסיר פניך מהם אלא רחם עליהם.

דבר זה אמר הרה"ק רבי מאיר מרומז בתורה, במה שנאמר "ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו", יצחק אבינו ידע ברוח קדשו כדאיתא בגמרא (מסכת שבת דף פ"ט) שלעתיד לבוא יטען הקב"ה כלפי יצחק בניך חטאן, לפיכך קירב יצחק אבינו את עשו בנו כדי שבבוא היום יוכל גם הוא לטעון ולומר, אני אהבתי את בני אף על פי שהיה זה עשו, גם אתה ריבונו של עולם, מחל לבניך.

לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד (כ"ו - ט"ז)

כאן מגלה התורה הקדושה את הסיבה האמיתית לשנאת ישראל "כי עצמת ממנו מאד".

(החפץ חיים זיע"א)

ויאמר הקול קול יעקב והידים ידי עשו (כ"ו - כ"ב)

יש לפרש ע"פ מה דאיתא בגמרא (ברכות ל"ה) כשישראל עושין רצונו של מקום אז מלאכתן נעשית ע"י אחרים, כמ"ש (ישעי' ס"א - ה') "ועמדו זרים ורעו צאנכם". היינו שהאומות מתעסקים בצרכי ישראל ומכינים להם צרכיהם כעבדים אל אדוניהם. וזהו הרמז, "הקול קול יעקב" כשקולו של יעקב עוסק בתורה, אז "והידים ידי עשו", היינו שהאומות עוסקים בצרכי ישראל ומכינים להם כל צרכיהם כעבד אל אדונו.

(דגל מחנה אפרים)

וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום (כ"ז – כ"ט)

איתא בגמרא (יבמות ק"ג) כי טובתן של רשעים רעה אצל הצדיקים, אך טובה אחת מהם הוא רק טוב, הוא הפירוד וההתבדלות מהם. וז"ש "עשינו עמך רק טוב" בלי תערובת של רע, זה כשיהיה "ונשלחך בשלום" שלא יהיה לך התחברות עמנו.

(קדושת ציון – באבוב)

אולי ימושנו אבי והייתי בעיניו כמתעתע (כ"ז – י"ב)

"אולי ימושנו אבי" – אבי שבשמים ימשמש ויבדוק את כל מעשי וימצא חלילה שחלקם מעורבים בפניות זרות, "והייתי בעיניו" חלילה "כמתעתע".

(הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זיע"א)

ויהי כאשר כלה יצחק לברך את יעקב (כ"ז – ל')

"אין ויהי אלא לשון צער", י"ל שהתורה הקדושה מצטערת שיצחק אבינו כלה ולא ברך את יעקב את כל הברכות, שהרי מצינו שאח"כ ברך יצחק גם את עשו, ואם היה מברך את יעקב גם את הברכות שברך את עשו, כבר אבדה תקוות אדם.

(אור החיים הקדוש זיע"א)

פניני השבת

ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו (בראשית ב' – ג')

איתא במדרש נאמר ברכו במטעמים, ויש להבין מה הקשר בין ברכת השבת למטעמים, וי"ל עפ"י משל: מלך אחד שלח את בנו עם פמליית חיילים כדי לבדוק את מצב הגבול בין מדינתו למדינת האויב. הבחינו חיילי האויב בפמליה הגדולה והבינו כי בוודאי שר חשוב נמצא שם, והגבירו את ההתקפה על הפמליה, הניסו את החיילים ולקחו את בן המלך בשבי, מכיון שידעו חיילי אויב כי המלך לא יחסוך כל מאמץ כדי להציל את בנו, החביאו אותו בכפר נידח כשהוא לבוש בגדי איכר, והעמידו שומרים על כל צעד שלו. אביו המלך לא חסך גם הוא תחבולות ועד מהרה גילו מרגליו היכן נמצא בן המלך, בדרך לא דרך העביר המלך לבנו איגרת סתרים, בה כתב לו שלא ידאג כלל כי עד מהרה יצא לחפשי. שמח בן המלך למקרא המכתב אולם לא רצה להראות את שמחתו כלפי חוץ, כי חשש ששומרי יבחינו בכך ויעמדו על משמרתם ביתר שאת, אולם מאידך השמחה בלבו עמדה להתפרץ, מה עשה, הלך לבית המרזח של הכפר שם ישבו כפריים שכורים ששרו ורקדו מתוך שכרות, הצטרף אליהם בן המלך ורקד גם הוא בכל עוז, הוא בסיבתו, והם בסיבתם.

כן הוא הנמשל, נשמה היא כבן מלך, כיון שבאה ממקור עליון ומעולם האצילות שם נהנתה מזיו השכינה, ואילו הגוף הוא חומר גשמי הכובל את הנשמה לרצונותיו. ביום השבת קודש מבקשת הנשמה להתרומם ולהתעלות בקדושת היום, אולם מכיון שהיא אסורה בכבלי הגוף הגשמי איננה יכולה להתעלות כחפצה. משום כך חובה על כל אדם לענג את השבת במטעמים הגורמים לגוף שמחה, ועל ידי כך זוכה גם הנשמה להתעלות כרצונה.

(בשם הבעש"ט הקדוש זיע"א)